

नागरी हक्क संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी व दोषसिध्दीचे प्रमाण वाढविण्यासाठी
करण्यात आलेली उपाययोजना

अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायद्याची प्रसिध्दी व प्रभावी अंमलबजावणीकरीता ना.ह.सं. विभागाचे अधिकारी यांच्याकडून पोलीस ठाणे स्तरावर कार्यशाळा घेण्यात येतात.

अ.क्र	वर्ष	कार्यशाळा
१	सन 2021	426
२	सन 2022	1403
३	सन 2023	1493
४	सन 2024	1221
५	सन 2025	1152
६	सन 2026 (एप्रिल)	409

घटनास्थळी शांतात राखण्यासाठी व अत्याचाराच्या घटनांची पुनरावृत्ती होऊ नये यासाठी समाजातील विविध घटकांच्या जातीय सलोखा बैठका घेण्यात येतात. गेल्या ५ वर्षात खालील प्रमाणे जातीय सलोखा बैठका घेण्यात आलेल्या आहेत.

अ.क्र	वर्ष	जातीय सलोखा बैठक
१	सन 2021	362
२	सन 2022	808
३	सन 2023	880
४	सन 2024	805
५	सन 2025	851
६	सन 2026 (एप्रिल)	252

गुन्हे आढावा :-

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्क संरक्षण कायदा, १९५५ अन्वये १ जानेवारी, २०२१ ते ३० एप्रिल, २०२६ पर्यंत राज्यात दाखल झालेल्या गुन्ह्यांची परिक्षेत्रनिहाय माहिती.

(अनुसूचित जाती + अनुसूचित जमाती + ना.ह.सं. कायदा)

अ.क्र.	परिक्षेत्र	2021	2022	2023	2024	2025	2025 (Upto APR)	2026 (Upto APR)	Difference (2025- 2026)
1	मुंबई	50	60	57	69	80	31	24	-7
2	कोकण	237	287	333	330	364	153	132	-21
3	नाशिक	393	482	518	578	602	200	203	3
4	कोल्हापूर	820	913	954	989	1045	353	344	-9
5	छ.संभाजी नगर	449	472	576	607	661	241	223	-18
6	नांदेड	423	425	469	507	510	188	158	-30
7	अमरावती	474	532	533	466	485	180	157	-23
8	नागपूर	287	336	354	394	367	127	126	-1
9	रेल्वे	2	3	8	3	2	5	1	-4
	एकूण	3135	3510	3802	3943	4116	1478	1368	-110

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्कसंरक्षण कायदा, १९५५ अंतर्गत ३० एप्रिल, २०२६ अखेर परिक्षेत्रनिहाय पोलीस तपासावर व न्यायालयात प्रलंबित गुन्ह्यांची माहिती

अ. क्र.	परिक्षेत्र	३० एप्रिल, २०२६ अखेर ६० दिवसांपेक्षा जास्त काळ पोलीस तपासावर प्रलंबित गुन्हे				३० एप्रिल, २०२६ अखेर न्यायालयात प्रलंबित गुन्हे			
		अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा
1	मुंबई	49	9	58	0	282	31	313	8
2	कोकण	56	13	69	0	1269	817	2086	21
3	नाशिक	39	31	70	0	1966	995	2961	14
4	कोल्हापूर	28	3	31	0	5291	484	5775	37
5	छ.संभाजी नगर	34	6	40	0	2270	413	2683	0
6	नांदेड	12	6	18	0	2590	392	2982	14
7	अमरावती	49	2	51	0	2536	945	3481	0
8	नागपूर	4	4	8	0	1475	712	2187	2
9	रेल्वे	1	0	1	0	23	1	24	0
	एकूण	272	74	346	0	17702	4790	22492	96
	एकूण (SC+ST+PCR)			346				22588	

APRIL 2026 MONTHLY REPORT

Sr.No.	Tital		SC	ST	PCR	Total
1	Charge sheets filed in the Courts		262	69	0	331
2	Cases pending with duration of pendency (Police)	More than 60 days	272	74	0	346
	Cases pending with duration of pendency (Court)		17702	4790	96	22588
3	Cases acquitted and reasons		71	23	0	94
			<ul style="list-style-type: none"> • Insufficient Evidence • Panch withenss hostile • Complainat hostile • Inconsistency/contradication in the deposition/evidenes of the complainant and witnesses • Charge not proved • Non production of caste certificate of the complainant/ accused • Others 			
4	In Case of non-compliance of duties under the scheduled caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act1989 and action initiated under section 4 of the act		0	0	0	0
5	Convictions ordered in <u>APR 2026</u> by Courts in POA and PCR Act		9	1	0	10
6	Appeals Filed in <u>APR 2026</u> by Courts in POA and PCR Act		0	0	0	0
7	Number of Counter Cases registered against SC-ST victims after registration of FIR under POA Act 1989 and PCR Act 1955 and steps taken by the state government to prevent counter cases.		26	8	0	34
8	Infromation on Exclusive Special courts setup under POA Act 89/ Rules 95 and districts where theses courts are functioning. If not the reasons thereof.		Exclusive Special Courts were proposed in six places are working at Mumbai, Thane, Pune, Ch. Sambhaji Nagar, Nashik & Nagpur. Rest of Maharashtra districts Session Courts Acting as special court in POA cases.			

Police Pendency Situation (APRIL 2026)

Sr. No.	Range	Above 5 Years	Above 4 Years	Above 3 Years	Above 2 Years	Above 1 Years	Above 6 Months	Above 3 Months	Above 2 Months	Total
1	Mumbai	16	2	4	3	9	10	9	5	58
2	Konkan	19	4	3	6	7	9	18	3	69
3	Nashik	0	1	1	1	6	19	21	21	70
4	Kolhapur	10	1	8	4	0	5	2	1	31
5	Ch. Sabhaji Nagar	0	0	1	0	1	14	16	8	40
6	Nanded	0	1	1	0	1	3	6	6	18
7	Amaravati	8	1	0	4	4	8	15	11	51
8	Nagpur	1	1	0	0	0	0	1	5	8
9	Railway	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	Total	54	11	18	18	29	68	88	60	346